

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІНАНСОВЕ ПРАВО Спеціальність: 081 Право Галузь знань: 08 Право ОПП «Право»

Освітньо-професійний ступінь:	Фаховий молодший бакалавр		
Статус дисципліни відповідно до навчального плану:	Обов'язкова освітня компонента освітньо-професійної програми «Право» (освітня компонента, що формує спеціальні компетентності)		
Мова викладання:	українська		
Курс, семестр:	4 курс, 7 семестр		
Семестровий контроль:	екзамен		
Обсяг дисципліни (кредити ЄКТС/кількість годин):	5 кредитів/150 годин		
Аудиторні заняття, годин:	Всього	Лекції	Практичні
денна форма:	64	36	28
заочна форма:	—	—	—
Самостійна робота, годин:	Денна форма – 86		Заочна форма – відсутня
Мета навчальної дисципліни:	формування у здобувачів фахової передвищої освіти системи базових знань про правові засади фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування, фінансову систему України, фінансово-правові норми та правовідносини; засвоєння основ правового регулювання бюджетних, податкових, банківських, валютних та інших відносин у сфері публічних фінансів; набуття умінь орієнтуватися у фінансовому законодавстві, визначати зміст прав та обов'язків учасників фінансових правовідносин і застосовувати базові положення фінансового законодавства під час вирішення типових практичних ситуацій.		
Завдання навчальної дисципліни:	– формування у здобувачів знань про основні категорії та інститути фінансового права, правові засади фінансової діяльності держави й органів місцевого самоврядування; – засвоєння основ бюджетного, податкового, банківського та валютного регулювання, фінансового контролю; – набуття вмінь орієнтуватися у фінансовому законодавстві, визначати права та обов'язки учасників фінансових правовідносин і застосовувати відповідні правові норми під час вирішення типових практичних ситуацій. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач фахової передвищої освіти повинен: ЗНАТИ: – основні поняття, категорії та джерела фінансового права; – засади фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування; – зміст фінансово-правових норм і фінансових правовідносин; – основи організації та здійснення фінансового контролю; – засади бюджетної системи та бюджетного процесу України; – основи правового регулювання оподаткування, публічних доходів і видатків;		

	– правові засади державного та місцевого кредиту і боргу; – основи правового регулювання банківської діяльності, грошового обігу та валютних відносин; – основні види відповідальності за порушення фінансового законодавства. УМІТИ: – орієнтуватися у системі фінансового законодавства та знаходити необхідні нормативно-правові норми; – визначати вид і зміст фінансових правовідносин та їх учасників; – визначати права й обов'язки суб'єктів бюджетних, податкових, банківських та інших фінансових правовідносин; – користуватися основними нормативно-правовими актами у сфері публічних фінансів; – розпізнавати типові порушення фінансового законодавства та визначати можливі правові наслідки; – застосовувати основні положення фінансового законодавства під час вирішення типових практичних ситуацій.
Компетентності:	ІК. Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі у сфері правничої діяльності або у процесі навчання, застосовуючи норми права, юридичні механізми та практичні навички професійної діяльності в умовах певної невизначеності. СК3. Здатність застосовувати знання основних засад та інститутів національного права. СК6. Здатність аналізувати правові проблеми та приймати обґрунтовані рішення. СК8. Здатність критично мислити в процесі системного аналізу правових явищ і фактів.
Результати навчання:	РН9. Використовувати у професійній діяльності знання засад та інститутів галузей права національної правової системи. РН11. Аналізувати явища та процеси у правничій сфері на основі застосування теоретичних знань і прикладних навичок у професійній діяльності.
Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти:	Оцінювання знань здобувачів здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно до встановлених критеріїв за кожним видом навчальної діяльності: 1. Оцінювання роботи на семінарських (практичних) заняттях (максимум 26 балів (13 практичних по 2 бали за кожне)) 2 бали – здобувач володіє навчальним матеріалом, правильно розкриває основні питання теми, використовує фінансово-правову термінологію, правильно застосовує норми фінансового законодавства та виконує запропоновані завдання; 1 бал – здобувач володіє навчальним матеріалом частково, дає неповні відповіді, допускає неточності у визначенні понять та застосуванні норм фінансового законодавства, допускає помилки під час виконання запропонованих завдань; 0 балів – здобувач не володіє основним навчальним матеріалом теми та не виконує запропоновані завдання. 2. Оцінювання самостійної роботи (максимум 12 балів): 1 бал – завдання для самостійної роботи виконано у повному обсязі та відповідно до поставлених вимог; опрацьовано рекомендовані джерела та навчальну літературу; матеріал викладено правильно, логічно й послідовно; здобувач демонструє розуміння основних понять, принципів, норм та інститутів фінансового права за відповідною темою; 0 балів – завдання не виконано, виконано не в повному обсязі або не відповідно до поставлених вимог; здобувач не демонструє розуміння

основних положень теми або виявлено порушення академічної доброчесності.

3. Оцінювання індивідуального завдання (ІНДЗ) (максимум 12 балів):

11–12 балів – тема повністю розкрита, матеріал викладено логічно й обґрунтовано; правильно використано основні поняття та положення фінансового права, норми фінансового законодавства; здобувач вільно орієнтується в темі та впевнено захищає роботу;

9–10 балів – тема розкрита достатньо повно, але наявні окремі неточності; під час захисту здобувач загалом добре орієнтується в матеріалі;

6–8 балів – тема розкрита частково, наявні змістові неточності; здобувач має труднощі під час захисту роботи;

0–5 балів – тема розкрита недостатньо або робота не відповідає встановленим вимогам; здобувач не орієнтується в її змісті; робота не виконана або виявлено порушення академічної доброчесності.

4. Оцінювання модульного контролю (МКР) (максимум 10 балів):

9–10 балів – завдання виконано повно і правильно, здобувач демонструє ґрунтовне знання та розуміння основних понять, принципів, норм та інститутів фінансового права, правильно застосовує норми фінансового законодавства, надає логічні й обґрунтовані відповіді;

7–8 балів – завдання виконано в цілому правильно, основний навчальний матеріал засвоєно, але допущено окремі неточності або надано неповні відповіді;

4–6 балів – завдання виконано частково, здобувач знає основні положення фінансового права, але допускає суттєві помилки та має труднощі під час виконання окремих завдань;

0–3 бали – виконано лише окремі завдання, допущено значні змістові помилки або модульну контрольну роботу не виконано.

5. Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю – екзамену (максимум 40 балів)

Семестровий екзамен (максимум 40 балів) проводиться у письмовій або комбінованій формі. Відповідно до п. 2.9.10.1 Положення про систему оцінювання результатів здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП», мінімальний пороговий бал за екзаменаційну складову, за якої екзамен вважається складеним, дорівнює 25 балам.

35–40 балів – здобувач демонструє повне і правильне знання навчального матеріалу, володіє основними поняттями, принципами, нормами та інститутами фінансового права, правильно застосовує норми фінансового законодавства та виконує екзаменаційні завдання;

25–34 бали – здобувач загалом правильно відповідає на питання, демонструє достатнє знання основного матеріалу, але допускає окремі неточності у фінансово-правовій термінології, характеристиці та застосуванні норм та інститутів фінансового права або виконанні завдань;

0–24 бали – знання навчального матеріалу фрагментарні, допущено суттєві змістові помилки; здобувач не демонструє достатнього рівня знань та вмінь для застосування норм фінансового законодавства.

6. Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності (заохочувальні бали):

Відповідно до Положення про систему оцінювання результатів навчання, за рішенням викладача здобувачам можуть нараховуватися додаткові заохочувальні бали (за участь у науково-дослідній роботі, студентських конференціях, круглих столах, написання тез доповідей, наявність власного якісного рукописного конспекту всіх лекцій, а також за ідеальне відвідування всіх аудиторних занять). Сума заохочувальних

	балів додається до загального рейтингу здобувача в семестрі, проте загальна сума балів за стартовою складовою не може перевищувати 60 балів, а підсумкова оцінка за дисципліну не може перевищувати 100 балів.
Зміст навчальної дисципліни:	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОГО ПРАВА Тема 1. Фінанси і фінансова діяльність держави та органів місцевого самоврядування Поняття та функції фінансів. Публічні фінанси. Фінансова система України та її складові. Поняття, зміст і принципи фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування. Методи фінансової діяльності. Система органів, які здійснюють управління у сфері публічних фінансів. Тема 2. Фінансове право в системі права України Поняття, предмет і метод фінансового права. Система фінансового права. Джерела фінансового права. Фінансове законодавство України. Місце фінансового права в системі права України та його зв'язок з іншими галузями права. Тема 3. Фінансово-правові норми та фінансові правовідносини Поняття та особливості фінансово-правових норм. Види фінансово-правових норм. Поняття, ознаки та структура фінансових правовідносин. Суб'єкти фінансових правовідносин. Підстави виникнення, зміни та припинення фінансових правовідносин. Тема 4. Правові засади фінансового контролю в Україні Поняття, значення та принципи фінансового контролю. Види, форми та методи фінансового контролю. Система органів державного фінансового контролю та їх повноваження. Основи правового статусу Рахункової палати, Державної аудиторської служби України та інших суб'єктів фінансового контролю. ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОКРЕМИХ СФЕР ПУБЛІЧНИХ ФІНАНСІВ Тема 5. Основи бюджетного права України Поняття бюджету та його значення. Поняття бюджетного права і бюджетно-правових відносин. Бюджетне законодавство. Бюджетна система України та її принципи. Державний і місцеві бюджети. Доходи та видатки бюджетів. Тема 6. Бюджетний процес в Україні Поняття та стадії бюджетного процесу. Учасники бюджетного процесу та їх повноваження. Складання, розгляд і затвердження бюджетів. Виконання бюджетів. Звітність про виконання бюджетів. Загальні засади казначейського обслуговування бюджетних коштів. Тема 7. Основи правового регулювання оподаткування в Україні Поняття податку і збору. Податкова система України. Принципи оподаткування. Загальнодержавні та місцеві податки і збори. Платники податків, їх основні права та обов'язки. Контролюючі органи у сфері оподаткування. Тема 8. Правове регулювання публічних доходів і видатків

	Поняття та види публічних доходів. Податкові та неподаткові надходження. Поняття та види публічних видатків. Правові засади фінансування державних і місцевих потреб. Бюджетне фінансування. Тема 9. Правові основи державного та місцевого кредиту і боргу Поняття державного і місцевого кредиту. Державні та місцеві запозичення. Поняття державного і місцевого боргу. Види державного боргу. Загальні засади управління державним боргом. Тема 10. Основи правового регулювання банківської діяльності та грошового обігу Банківська система України. Правовий статус Національного банку України. Поняття банку та банківської діяльності. Основні види банківських операцій. Правові засади грошового обігу та розрахунків. Банківська таємниця. Тема 11. Основи валютного регулювання та валютного нагляду Поняття валютних цінностей та валютних операцій. Загальні засади валютного регулювання в Україні. Повноваження Національного банку України у валютній сфері. Поняття та основи здійснення валютного нагляду. Тема 12. Відповідальність за порушення фінансового законодавства Поняття та види порушень фінансового законодавства. Загальні засади юридичної відповідальності у сфері публічних фінансів. Фінансова, адміністративна та кримінальна відповідальність за правопорушення у фінансовій сфері. Загальні способи захисту прав учасників фінансових правовідносин.
Пререквізити:	вивчення обов'язкової компоненти «Фінансове право» відбувається у 7-му семестрі. Воно базується на знаннях, отриманих здобувачами під час попереднього вивчення дисциплін «Конституційне право України» та «Адміністративне право та процес», що формують базові уявлення про систему і повноваження органів публічної влади, засади їх діяльності, юридичну відповідальність та механізми правового регулювання публічних відносин.
Постреквізити:	знання та навички, набуті під час вивчення обов'язкового компонента «Фінансове право», використовуються під час подальшого вивчення «Господарського права», проходження виробничої практики, а також для аналізу та вирішення типових правових ситуацій у сфері фінансових відносин і застосування норм фінансового законодавства у правничій діяльності.
Інформаційне забезпечення:	Нормативно-правові акти: 1. Конституція України : Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/254k/96-vp 2. Бюджетний кодекс України : Кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/2456-17 3. Податковий кодекс України : Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/2755-17 4. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні : Закон України від 26.01.1993 № 2939-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/2939-12 5. Про Рахункову палату : Закон України від 02.07.2015 № 576-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/576-19 6. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 № 679-XIV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/679-14

7. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2121-14>
8. Про валюту і валютні операції : Закон України від 21.06.2018 № 2473-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2473-19>

Основна література:

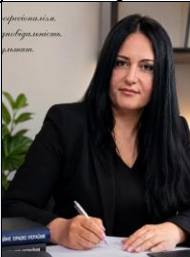
1. Банківське право : навч. посіб. / В.В.Кадала, Т.В.Хайлова, О.П.Гузенко ; за ред. Б.В.Дерев'янка ; Донецький юридичний інститут МВС України. Львів : "Магнолія 2006", 2024. 172 с.
2. Ефективне бюджетування і бюджетний процес в органах місцевого самоврядування / наук. ред. Г.Кусп'як ; USAID ; ТОВ «Дослідницьке підприємство «Центр інформаційних та аналітичних технологій». Київ, 2024. 364 с.
3. Правове забезпечення фінансової стійкості держави: банківські, бюджетні та податкові правовідносини : монографія / Д.О.Беззубов, О.І.Пархоменко-Куцевіл, Н.В.Воротіна, Н.К.Ісаєва ; Інститут держави і права імені В.М.Корецького НАН України. Київ : «Видавництво Людмила», 2025. 200 с.
6. Сучасне фінансове право. Право публічних фінансів : підручник / О.А.Музика-Стефанчук, Н.Я.Якимчук. Київ: АртЕк, 2024. 656 с.
7. Фінансове забезпечення органів місцевого самоврядування: концептуалізація, практика та пріоритети : монографія / М.І.Карлін, В.І.Проць, Н.В.Проць. Луцьк : Вежа Друк, 2023. 252 с.
8. Фінансове право : підручник / О.О.Дмитрик, Є.О.Алісов, Д.А.Кобильнік та ін. ; за ред. О.О.Дмитрик. Одеса : Видавництво «Юридика», 2022. 466 с.

Додаткова література:

1. Бюджетна система : навч. посіб. / І.В.Литвинчук. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2021. 128 с.
2. Парламентський контроль за публічними фінансами: фінансово-правовий аспект : монографія / У.О.Лазар. Чернівці, 2023. 175 с.
3. Фінансове право : навч. посіб. / О.С.Юнін, К.Р.Резворович, М.П.Юніна та ін. Дніпро : ДДУВС, 2023. 180 с.
4. Фінансове право: навчально-методичний комплекс / О.А.Музика-Стефанчук, Н.Я.Якимчук, Т.М.Ямненко, Н.Л.Губерська, В.Г.Савенкова, Ю.А.Коваль, А.С.Дубко, І.С.Шляхов ; за ред. проф. О.А.Музики-Стефанчук. Київ : Вадекс, 2025. 256 с.
5. Фінансове право України : навч. посіб. / М.В.Ковалів, С.С.Єсімов, І.М.Проць, Р.М.Скриньковський, Ю.Р.Лозинський. Львів : СПОЛОМ, 2022. 394 с.
6. Фінансове право України (загальна частина) : навч. посіб. / Л.М.Касьяненко, Т.О.Мацелик, Н.Б.Новицька та ін. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. 234 с.

Інформаційні ресурси:

1. Законодавство України – офіційний вебпортал Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
2. Міністерство фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/>
3. Державна податкова служба України URL: <https://tax.gov.ua/>
4. Державна казначейська служба України URL: <https://www.treasury.gov.ua/>
5. Державна аудиторська служба України URL: <https://dasu.gov.ua/>
6. Рахункова палата URL: <https://rp.gov.ua/>
7. Національний банк України URL: <https://bank.gov.ua/>

	8. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: https://reyestr.court.gov.ua/ 9. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: https://www.nbuv.gov.ua/
Матеріально-технічне забезпечення:	Технічне та програмне забезпечення: сучасні навчальні аудиторії з комп'ютерною та презентаційною технікою, доступом до мережі Інтернет; ліцензійний пакет MS Office (Word, PowerPoint) та сучасні інформаційні технології. Інформаційно-методичне забезпечення: доступ до офіційних інформаційно-правових ресурсів, електронних бібліотек, репозитаріїв закладів освіти та наукових установ, електронних навчальних і наукових видань з фінансового права та фінансового законодавства; навчально-методичні матеріали з дисципліни. Системи дистанційного навчання: наявність електронного навчального курсу на платформі Google Classroom ПрАТ «ВНЗ «МАУП», електронного силабусу, матеріалів лекцій, презентацій, завдань для семінарських (практичних) занять, самостійної роботи та виконання індивідуального навчального завдання.
Інформація про науково-педагогічного працівника (з фото)	 Ніколенко Лілія Іванівна Викладач циклової комісії з права та правоохоронної діяльності Придунайського фахового коледжу ПрАТ «ВНЗ «МАУП», спеціаліст першої категорії Контакти викладача: E-mail: nl198137@gmail.com Моб. телефон (Viber/Telegram): (067)-108-96-50